

UP borci jsou zpátky aneb Novinky zimního semestru

LENKA SKÁCELÍKOVÁ
ONDŘEJ MARTÍNEK

Pro více než dvacet tisíc studentů a tři tisíce pedagogů začal na Univerzitě Palackého nový akademický rok. Ačkoliv na první pohled pro zkušené UP borce možná vypadá stejně, pár zásadních rozdílů by se našlo.

Nejcitelněji lze novinky poznat v menze, nejen že se změnil jídelníček, ale jídlo se dá objednat i mobilem. Mobilem můžete také nově platit v tramvaji a nový studentský portál UP Borec se rozjel v hodnocení kantorů a předmětů.

Jídlo v mobilu i na talíři

Svůj oblíbený chod k obědu si už hladoví studenti nebo akademici nemusejí objednávat pouze přes portál. Formality zkrátí nová aplikace pro chytré telefony, kterou vytvořil Lukáš Novák, dvaadvaceti-letý absolvent bakalářského oboru Aplikovaná informatika. S její pomocí lze zobrazit jídelníček a objednat si jídlo ve vybrané výdejně a vybraném čase. „V době, kdy jsem přemýšlel nad tématem bakalářské práce, už existovaly tisíce aplikací pro mobily. Řekl jsem si, že by bylo užitečné vyvinout aplikaci pro správu stravovacího účtu v naší menze. Byla to pro mě výzva, ale zároveň risk,“ popsal Novák vznik novinky. Pracoval na ni sedm měsíců a nyní je ke stažení zdarma na Google Play.

„Aplikaci hodlám dále vylepšovat podle reakcí a připomínek uživatelů v zimním semestru,“ slíbil autor.

V novém školním roce může asi deset tisíc strážníků zaznamenat změny v jídelníčku a také nové receptury jídel. „Mezi zákazníky menz patří studenti a zaměstnanci, tedy sociologicky dvě diametrálně odlišné skupiny, a také jejich očekávání jsou proto odlišná. Většina zákazníků navíc očekává vysokou kvalitu za nízké ceny, přestože náklady na vstupy se neustále zvyšují,“ uvedla ředitelka správy kolejí a menz Božena Pirklová.

Meníčkový list přesto zaplnilo větší množství zeleninových salátů, obědových salátů a přesnídávkových polévek. Sortiment studené kuchyně je širší o studená balená jídla. V nabídce teplých jídel se objevila paleta středomořské stravy a jídla mezinárodní kuchyně.

Kdo ví, je borec

Na univerzitu letos nastoupilo o deset procent méně maturantů. Důvodem je meziročně se snižující počet financovaných míst ze strany ministerstva školství. Zájem o studium na olomoucké univerzitě přesto neopadá, potvrdil ho opět vysoký počet podaných přihlášek. Na osm fakult jich přišlo téměř třiatřicet tisíc.

Ti, co se na škole rozkoukávají, mohou najít pomocníka v UP Borci, portále pro studenty, kam se kantoři nedostanou. Je to elitní

Lukáš Novák – tvůrce aplikace pro objednání jídla v menze telefonem.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

studentský klub, který ještě bere nováčky. A mnohým virtuálně pomohl, když nevěděli co, nebo u koho, si mají zapsat.

Rozvolnění, více praxe a nanochemie

Filozofická fakulta nově nabídla jednooborovou Japonskou filologii, Ruskou filologii a dvouoborovou Kulturní antropologii. „Důležitou změnou je ale rozvolnění kombino-

vatelnosti oboru Sociologie. Nově se může kombinovat se všemi obory,“ uvedla vedoucí studijního oddělení Pavlína Grigárková.

Na lékařské fakultě reorganizovali studijní plán programu Všeobecné lékařství. „Byla posílena výuka propedeutiky, což znamená, že se studenti dostanou na klinická pracoviště už od čtvrtého semestru. Vznikly také nové samostatné předměty praktické výuky, na-

příklad Anesteziologie, Urgentní a intenzivní medicína, Neurochirurgie a Ortopedie. A je výrazně navýšena praxe ve zdravotnických zařízeních,“ uvedla Alina Antoňová, vedoucí studijního oddělení.

Mezi nové obory, které otevřela přírodovědecká fakulta, patří Nanomateriálová chemie, Digitální a přístrojová optika, Počítačová fyzika a Nanotechnologie.

Pokračování na straně 4

Nový Žurnál

Mezi novinky začínajícího akademického roku patří také nová podoba Žurnálu. Mnozí jste již zaregistrovali, že Žurnál má svou novou online verzi, kromě nového faceliftu dostal i členění po fakultách a je denně několikrát aktualizovaný. Má své zrcadlení na Facebooku a můžete jej sledovat také prostřednictvím Twitteru.

Novou podobu získal i v tištěné verzi. Je větší a barevnější a budeme se snažit, aby byl pestřejší a čtivější. Neděláme to pro sebe. Důvodem jste vy – čtenáři. Celá akademická obec Univerzity Palackého. A potvrdili jste to i v anketě, kterou jste ochotně vyplnili na konci června. Děkujeme, přicházíme.

Pavel Konečný
šéfredaktor

Teoretické ústavy: Nůžky přijdou ke slovu v listopadu

Novostavba teoretických ústavů pomalu ožívá. Nejvíce ji v budoucnu kromě výzkumných pracovníků a vyučujících užijí studenti prvních a druhých ročníků Lékařské fakulty Univerzity Palackého. Tři stovky studentů prvního ročníku

tam nastoupí do výuky od samého počátku.

Jako první byly zprovozněny právě společné výukové prostory. „Zatím máme povoleno dočasné užívání budovy. Kolaudační rozhodnutí dostaneme až poté, co vyřešíme připo-

Teoretické ústavy. Dostavba za 945 milionů korun, z toho 700 milionů přišlo z Bruselu.
Foto: PAVEL KONEČNÝ

mínky orgánů státní správy činných ve stavební řízení. Týkají se například vzduchotechniky v několika laboratořích,“ uvedl proděkan Martin Modrianský. Postupné stěhování ústavů, výzkumných pracovišť a akademiků odhaduje proděkan do konce roku.

„Líbí se mi. Budeme tam mít pracovny, ale kdy se budeme stěhovat, ještě nevíme, protože to nabralo nějaký skluz. Těšíme se, ale přiměřeně, jsme trochu konzervativní,“ komentoval přesun pracoviště výzkumný pracovník patologie Ivo Iheral. Přibližně měsíční skluz v termínech vznikl podle Modrianského v samém počátku stavby při kácení a nepodařilo se jej dohnat.

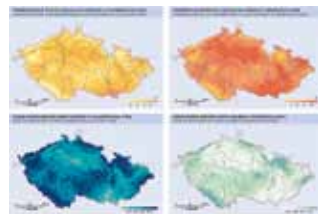
Nově vybudovaný objekt slouží jak studentům Všeobecného a Zubního lékařství, tak studentům akreditovaných doktorských studijních programů Patologická anatomie a soudní lékařství, Lékařská mikrobiologie,

Lékařská imunologie, Lékařská biologie, Histologie a embryologie a také Ošetřovatelství na fakultě zdravotnických věd.

Laboratoře mají více než tři tisíce metrů čtverečních, učebny přes čtyři tisíce metrů a 900 metrů zabraly knihovny. Nacházejí se tam čtyři velké posluchárny a dvanáct speciálních učeben. Moderní stavba za 945 milionů korun má šest nadzemních podlaží o celkové ploše 16 354 metrů čtverečních. Délka výstavby činila 19 měsíců.

Slavnostní přestřižení pásky je v plánu na konci listopadu společně s vedlejším Ústavem molekulární a translační medicíny.

„Starou budovu chceme i nadále využívat. V budoucnu bychom do ní chtěli přemístit děkanát a také zřídit výdejnu jídel, protože nejbližší menzu mají medici až v Neředíně,“ naznačil proděkan Modrianský. (caf)

KDY DOZRAJÍ V PRAZE BORŮVKY?
Jedinečný fenologický atlas Česka.

2

ROCKER ZE SKLENÍKU
Medailon majitele patentů, co opakoval ročník.

4

OTEC A DCERA
Společné zájmy a společné tréninky Z. S.

7

Platí ještě pranostika? Jedinečný atlas života rostlin na české mapě

VELENA MAZOCHOVÁ

Opravdu se zkracuje období jara? Kdy a kam poslat alergické dítě do školy v přírodě? Na kterém území republiky je nejvýhodnější investovat do produkce řepky olejné? A platí ještě vůbec tradiční pranostiky? I na tyto otázky lze najít odpovědi v právě vydaném Atlase fenologických poměrů Česka, který je světovým unikátem.

Atlas ve spolupráci s Českým hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ) zpracovali členové Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého. Určen je především odborníkům z oblastí fenologie, klimatologie, zemědělství a alergologie, ale i širší veřejnosti. Přináší výsledky pozorování životních projevů vybraných rostlinných druhů na území České republiky v jednotlivých obdobích vegetace. Z hlediska použitých metod vizualizace i objemu zpracovaných dat jde o počín, který ve světě zatím nemá obdoby.

Spolupráce fenologů a kartografů: nápad, jaký tu ještě nebyl

Fenologie jako součást klimatologie studuje časový průběh periodicky se opakujících životních projevů rostlin v závislosti na podmínkách vnějšího prostředí. Tyto vývojové etapy zvané fenofáze zahrnují celé období vegetace – od vzejití semen, přes nástup olistění, dozrávání plodů až po opad listů.

Podkladem pro tvorbu Atlasu fenologických poměrů Česka bylo vyhodnocení vybraných fenologických a klimatologických dat získaných v rámci dlouhodobého výzkumu v letech 1991 – 2010. Pozornost byla přitom zaměřena především na možnosti prostorového znázornění. „S výsledky fenologických pozorování se dosud pracovalo výhradně prostřednictvím tabulek, grafů a statistických přehledů. Nás napadlo vyjádřit získaná data prostorově a využít při tom metod kartografické vizualizace,“ objasnil profesor Vít Voženílek, pod jehož vedením tým katedry geoinformatiky pracoval. Čtenáři mají nyní možnost sledovat na barevně odlišených mapách nástup fenologických fází jednotlivých rostlin na celém území České republiky,

CO JSOU TO FENOLOGICKÉ POMĚRY?

Každým rokem se příroda proměňuje v opakujících se cyklech jara, léta, podzimu a zimy. Listnaté stromy se na jaře zazelenají, na podzim opadnou, rostliny rozkvetou a mají plody, semena vzejdou a obilí dozraje, stěhují ptáci přiletět a odletět. O tento pravidelný koloběh, závislý zejména na podnebí a počasí, se lidé zajímali od pradávna – vyjádřením jejich pozorování jsou pranostiky.

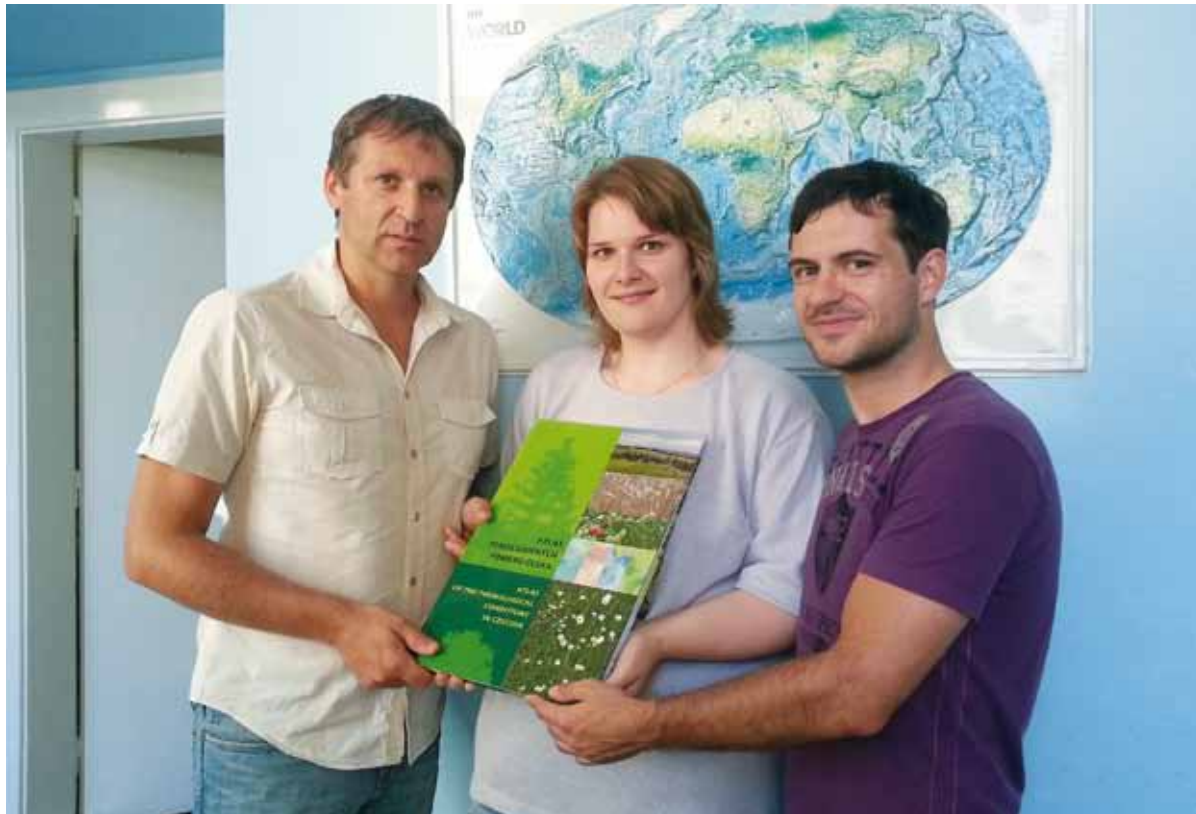
V oblasti vědeckého poznání je periodicitu v přírodě předmětem disciplíny zvané fenologie. Na významu nabyla v posledních desetiletích zejména v souvislosti s hodnocením současných klimatických změn.

a to na základě modelových výpočtů ze vstupních údajů.

A právě kartografické zpracování fenologických údajů a propojení přístupů dvou vědních oborů činí publikaci unikátní v mezinárodním

do srovnávacích map přehledně dokazuje, že příroda se v posledních desetiletích probouzí dříve, než v první polovině 20. století. Za jeden z hlavních vědeckých přínosů zpracovaného souboru map lze

mapách z různých časových období to můžeme vidět na první pohled,“ uvedl upozornil Aleš Vávra, třetí spoluautor. Například srovnání map, které znázorňují počátek kvetení zaznamenaný v letech

Autorský tým. Zleva profesor Vít Voženílek, RNDr. Alena Vondráková a Mgr. Aleš Vávra. Foto: ALŽBĚTA BRYCHTOVÁ

měřítka – publikace s podobnými parametry se v tuzemské ani zahraniční produkci zatím neobjevila.

Kdyby v Praze rostly borůvky aneb Kam výhodně investovat

Využití ojedinělých kartografických metod umožnilo zároveň řadu fenologických údajů podstatně rozšířit. „Data o konkrétních rostlinách se shromažďovala vždy jen pro lokalitu, ve které byla naměřena. My jsme pomocí výpočtového modelu obsáhli i místa, kde se sledovaná rostlina nevyskytuje. Vznikly tak mapy potenciálního využití – například barva určená pro pozorování růstu borůvek pokrývá celé území republiky. Neznamena to samozřejmě, že rostou na Václavském náměstí, ale kdyby ano, z mapy si přečtu, jaká by byla jejich průměrná zralost,“ vysvětlil Voženílek. Odborně využitelné informace tak nalezne v atlasu například územní plánovač, zemědělec či podnikatel. „V příslušných mapách si mohou najít místa, kde se vyplatí osívat pole řepkou olejnou, a zjistit tak, jestli je třeba krajská dotace do jejího pěstování smysluplná nebo ne,“ uvedl Voženílek další příklad.

Srovnávací mapy: a přece se otepluje!

Dalším unikátním rysem atlasu je jeho komplexnost z hlediska objemu zpracovaných dat i délky sledovaného období. Kromě údajů z posledního dvacetiletí bylo využito i výsledků fenologického pozorování v období 1931–1960 a pohled

proto považovat jeho možné využití při argumentaci v rámci zkoumání globální klimatické změny.

„Periodicita v životě rostlin a živočichů je pokládána za nepřímý ukazatel periodicity klimatu, proto je velice zajímavý i vývoj data nástupu fenologických fází v del-

1931–1960 a 1991–2010, přehledně dokládá, že v těch dřívějších letech fáze kvetení nastupovala na počátku června, zatímco dnes je tepleji už o měsíc dříve. „To znamená, že se naopak prodlužuje doba olistění, a léto, nejteplejší období roku, je stále delší. Můžeme tedy indikovat změnu klimatu,“ řekl Vávra.

Podobný princip mohl být uplatněn i při zpracování meteorologických charakteristik. „Pro odborníky tak může být přínosné vědět, jaký vliv má nejteplejší a nejchladnější rok třeba na nástup kvetení nebo zralost plodů,“ doplnila Vondráková.

Klíčové informace pro alergiky

Při tvorbě atlasu byla věnována pozornost také fenofázím spojeným s uvolňováním pylu do ovzduší. Z takzvaných fenofázových map lze vyčíst počátek a konec kvetení rostlin, které patří mezi alergeny, a vypočítat průměrnou dobu produkce pylu na jednotlivých místech ČR.

„To je další obrovská výzva k praktickému využití atlasu, tentokrát ze strany lékařů – alergologů, rodičů nebo třeba ředitelů škol, kteří v mapách naleznou například informace využitelné pro plánování škol v přírodě. Dovědí se, kdy která rostlina začne průměrně kvést a kdy skončí, což je pro alergiky klíčové,“ vysvětlil Voženílek.

Přehledné zobrazení nabízejí také doplňkové tabulky a grafy, v nichž je zaznamenána průměrná doba kvetení včetně extrémních hodnot. Na stupnici uvedené u dané mapy lze tedy zjistit, kdy je „bezpečná“ celá republika.

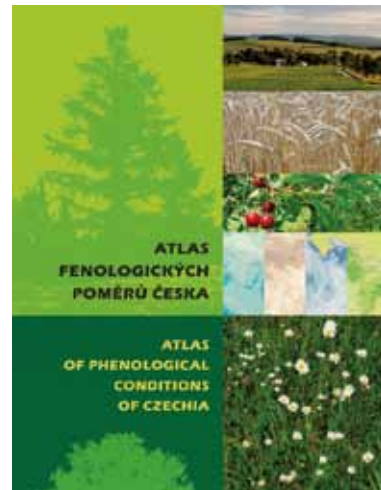
Atlas jako výstup velkorysého projektu

Atlas fenologických poměrů Česka je výstupem projektu Českého hydrometeorologického ústavu, na jehož realizaci se pracovníci katedry geoinformatiky podíleli tři roky. „Podařilo se propojit znalosti odborníků nejen ve fenologii a kartografii, ale rovněž i v dalších oborech, například v meteorologii a botanice. Díky výbornému zpracovatelskému týmu jsou informace uživatelsky zajímavé pro širokou veřejnost i pro úzkou odbornou komunitu,“ uvedla hlavní řešitelka projektu Lenka Hájková z oddělení meteorologie a klimatologie ČHMÚ v Ústí nad Labem.

„Jako kartografové jsme v jakési roli technologů, kteří převádějí poznatky odborníků v daném oboru do srozumitelné a přehledné mapové podoby, v níž se oni sami nemají ve zvyku vyjadřovat. Je to něco podobného, jako když Vieweghovu knihu převede režisér se svým štábem na filmové plátno,“ shrnul jednoduše Voženílek princip spolupráce dosa-
vadních autorských týmů.

Pracovníci katedry geoinformatiky sestavili atlas od návrhu makety až po finální předtiskovou přípravu. Role vydavatele se ujaly ČHMÚ a Vydavatelství Univerzity Palackého. „Nejde přitom o ojedinělou spolupráci. Společně máme za sebou vydání několika publikací podobného typu, v nichž se zúročilo know-how katedry geoinformatiky i naše,“ zdůraznila ředitelka univerzitního vydavatelství Hana Dziková.

Také spolupráce katedry s Českým hydrometeorologickým ústavem má dlouhodobější charakter. Jejím prvním výstupem bylo vydání průlomového Atlasu podnebí ČR v roce 2007. Jeho kartografickou část měli i tehdy na starosti olomoučtí geografové. Kromě toho se podíleli také na vzniku obdobných publikací, jako byly Atlas voleb do zastupitelstva Olomouckého kraje 2000, 2004 a 2008, Atlas rozvoje mikroregionu, nebo velkoformátové mapy.

Atlas fenologických poměrů Česka podává komplexní zpracování dat získaných v letech 1991–2010 na základě výsledků fenologických pozorování. Atlas s touto tematikou nebyl dosud samostatně publikován.

Je členěn do osmi tematických oddílů. Obsahuje přes 150 map, včetně map srovnání klimatických charakteristik a nástupu vybraných fenologických fází v minulosti a dnes. Atlas obsahuje rovněž botanický popis rostlinných druhů včetně hodnocení alergenů a fenologického hodnocení. Doplňkové tabulky a grafy prezentují široké možnosti dalšího zpracování fenologických dat a jejich souvislost s dalšími vlivy. Repro: ŽURNÁL UP

UP Borci třistakrát hodnotili své vyučující, portál čeká první celý rok

PAVEL KONEČNÝ

Tři studenti informatiky vytvořili v minulém semestru portál UP Borec. Ten má nyní po období testování před sebou první kompletní akademický rok. UP Borec je pouze pro studenty, kdo nemá studentské číslo do systému STAG, tak se do něj nedostane. Zatím ho využívají více než dvě tisícovky studentů.

„Řekl bych, že jsme trochu pod limitem, čekal jsem, že budeme mít tak dva a půl tisíce,“ prohlásil Anton Kuzmin, jeden z tvůrců portálu. Přestože Univerzitu Palackého navštěvuje kolem 23 tisíc studentů, je Anton přesvědčen, že se jich nakonec zaregistruje asi polovina. „To je můj odhad.“

Když UP Borec s Michalem Jurníkem a Romanem Dittrichem tvořili, vzorem jim byl podobný portál, který funguje na Vysoké škole ekonomické v Praze už asi osm let. „Ten byl první. Určitě takové portály vzniknou i na dalších školách. My jsme chtěli název Borec zachovat, líbil se nám. Třeba ho pak zachovají i další,“ řekl Anton. Provoz portálu provozují ze svého. Jde hlavně o webhosting. „Věřím, že si ten portál jednou na sebe vydělá. Pro nás to ale nikdy zdroj příjmů nebude,“ naznačil Anton, který při studiu pracuje i jako projektový manažer a spravuje desítku dalších webů.

Hvězdičky pro kantory

Portál nabízí sdílení studijních materiálů, možnost vyhledání ubytování či kulturní akce a v nejbližší době plánují provozovatelé portálu jeho

obohacení o aplikaci Spolujízda. To nejpodstatnější je ale hodnocení kantorů a předmětů. Hodnocení je podle systému hvězdiček – podobně jako u hotelů nebo aplikací pro Androidy.

„Komentář, jakési zdůvodnění je nepovinné, ale drtivá většina studentů v něm objasní své hodnocení. Mají dokonce možnost skrýt své jméno,

ale ani to téměř nevyužívají,“ uvedl Anton. Podobné je to u konkrétních předmětů. „Jedna hvězdička zpravi-

dla znamená, že kantor má problémy se studenty. A tam se občas anonymní hodnocení objevuje,“ poznamenal Anton.

Vyučující se ke svému hodnocení nedostanou. Portál je exkluzivní studentský klub, kam by se nedostal ani rektor. „Můžeme výjimečně přidělit login hostům portálu. Ten pak sice může vidět hodnocení, ale nevidí, kdo hodnotil,“ dodal Anton.

Chceš se něco doučit?

Na portálu UP Borec je zaregistrováno nejvíce studentů z přírodovědecké fakulty (asi 700) a z filozofické (580). „Dokonce máme asi čtyřicet i z cyrilometodějské,“ poznamenal Anton. Tvrdí, že počet hodnocení by ale na

portále mohl být vyšší, že se uživatelé spíše rozkoukávají, než aby se stali přínosem.

Pokud bude existovat systém přihlašovacíh čísel, bude fungovat i přihlášení. „To znamená, že portál je přístupný i čerstvým absolventům. Takže pak mohou své hodnocení s odstupem třeba i poopravit. Bohužel ale nemáme údaje o dřívějších absolventech, není způsob jak ověřit jejich identitu. Ti se tam také nedostanou,“ vysvětlil Anton.

I tvůrci portálu jsou zvědaví, kam se jejich dílo třeba za pět let vyvine. „Zatím jsme po zkušebním provozu nic nevykopli. Naopak pořád přidáváme – nejnověji třeba doučování,“ řekl Anton Kuzmin.

Anton Kuzmin. UP borec ve své pracovně.

Foto: MICHAL JURNÍK

KudyKam po šesti letech: zná jej každý prvák

Dalšímu ročníku nových studentů na Univerzitě Palackého ulehčuje první kroky průvodce prváka KudyKam. Cíl tohoto průvodce nespočívá pouze v nabídce základních informací z oblasti studia, ale i v prezentaci města a života v něm. Podle Ondřeje Martínka, autora této příručky, je KudyKam Univerzity Palackého na českých vysokých školách stále ojedinělým projektem.

Předat zkušenosti

„Jsem z Ostravy, a když jsem začínal své studium na Univerzitě Palackého, Olomouc jsem neznal. Netušil jsem, kde je pošta, banka, kde je obchodní centrum nebo bazén. Právě k základní orientaci slouží tento bedekr,“ říká současný redaktor z oddělení

komunikace olomoucké univerzity Ondra Martínek.

Poprvé vznikla tato publikace v roce 2007. „KudyKam vykryštoval během několika dalších schůzek s šesti členy tehdejší redakce studentského časopisu Helena v krabici, který jsem tehdy vedl,“ vzpomíná Martínek. Snahou bylo předat zkušenosti starších studentů mladším a ulehčit jim začátky na univerzitě. „Už tehdy získal své jméno,“ dodává autor příručky.

Vývoj v čase

Jestliže první rok byla vydavatelem průvodce Univerzita Palackého a jeho autoři za odměnu získali stipendium, v následujících letech se vydávajícím bedekru stalo občanské

sdržení Studenti UP. Totéž sdružení, které vydávalo Helenu v krabici.

„Změna vydavatele nám tehdy pomohla v rychlejší vývoji obsahové i grafické podoby publikace a zároveň i k tomu, že jsme projekt dokázali financovat z komerční inzerce,“ objasňuje Martínek.

V roce 2009 se vydavatelem příručky opět stala univerzita. „Bylo to v době, kdy jsem ukončil studium a kdy jsem začal pracovat v univerzitním oddělení komunikace,“ vysvětluje Martínek.

Průvodce prváka měl odrážet reálné potřeby nových studentů. „Proto v jeho obsahu přibývaly nejen další rubriky, ale také způsoby, kterými jsme získávali od studentů zpětnou vazbu,“ říká autor bedekru.

Vize, plány, budoucnost

Příručka prváka je na poli českého vysokého školství relativně výjimečný počín. Na ostatních vysokých školách v Česku ji mají pouze na úrovni kateder, výjimečně fakult.

KudyKam svou úlohu plní. Výrazně se snížil počet studentských dotazů, na něž byli dříve nuceni reagovat zaměstnanci univerzity.

Do budoucna by měl být průvodce samofinancovatelný – tedy pokryt až ze sta procent náklady na tisk komerční inzerce. „Mým osobním cílem je KudyKam vydávat v kroužkové vazbě,“ uzavírá Martínek. (map)

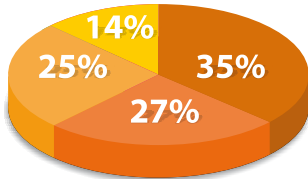

Pan KudyKam. Za průvodcem prváka stojí od prvopočátku student z Ostravy, dnes redaktor oddělení komunikace Ondřej Martínek. Foto: PAVEL KONEČNÝ

Být lepší

Přes pět set lidí odpovědělo na anketu, kterou jsme vyhlásili na konci června, a tedy na počátku léta. S tak velkou odezvou jsme nepočítali a byli jsme za ni vděční.

Odpovědi nám napověděly něco o vás a řekly hodně o nás. Máme v rukou grafy, přehledy a připomínky, jak být lepší. Za všechny hovoří jeden, ukazuje, co by podle vás bylo dobré změnit.

Dostalo se nám také různých výzev, výtek, připomínek, námětů, vzkazů a výkřiků. Zdaleka nejsou všechny, ale některé stojí za publikaci. Tady je jejich koláž. Některými jsme se skutečně již v tomto čísle řídili:

Bylo by dobré reflektovat více dění na fakultách (ideálně stabilně rozdělit prostor), aby se nestávalo, že se nevejde ani zpráva o významném hostu. Více z jednotlivých fakult, nejen za celou univerzitu. Vyřadit rozsáhlé články velmi specificky zaměřené, které zajímají vždy jen cca 1/10 čtenářů a často tvoří minimálně třetinu rozsahu... Kdybyste netiskli tituly u jmen, zkrátily byste Žurnál asi na polovinu:) Širší obsah, za dané období se toho událo víc, než dané číslo obsáhne. Delší příspěvky. Já jsem Žurnál začal číst proto, abych měl alespoň nějaký přehled o akcích, které se v rámci university konají.

Anketa

S JAKÝMI POCITY JDETE DO NOVÉHO AKADEMICKÉHO ROKU?

Jiří Šrámek
PřF, 1. ročník

Jsem absolvent gymnázia v Kojetíně a na vysokoškolské studium se velmi těším. Věřím, že to bude příjemná změna. Jsem zvědavý na odlišný styl výuky i studia, než tomu bylo na střední škole. Věřím, že studium zvládnu, obavy mám jenom z matematiky.

Markéta Špačková
FF, 5. ročník

Studuji českou filologii a historii a v rámci Erasmu jsem teď půl roku studovala v polském Krakově. I když tam bylo krásně, na návrat do Olomouce jsem se už moc těšila.

Pavla Krejčí
PdF, 3. ročník

Do nového semestru jdu s tím, že mě čeká hodně povinností. Státnice. Bakalářskou práci budu psát z literatury na téma Marie Pujmanová. Celkem se na nový semestr těším, protože v Prosenicích, kde jsem doma, už mi byla dlouhá chvíle.

Jan Grepl
PF, 1. ročník

Chystám se studovat s maximálním nasazením a doufám, že studium bude náročné. Kdyby přece nebylo, dostal by se k němu úplně každý, a podle toho by i naše justice vypadala. Chtěl bych jednou pracovat ve státním sektoru, například jako státní zástupce. Ale to je hudba budoucnosti. (map)

Bohužel žurnál spíše zpětně informuje o akcích, které už byly. Redakce by se sama měla více snažit reflektovat dění na UP, a to jak problémové záležitosti, tak důležité akce. Větší zapojení studentů do obsahu Žurnálu! Přijde mi psaný nezázivnou formou. Informace ze všech, i exotičtějších, kateder. Více témat souvisejících s činností UP a studentů v zahraničí. Žurnál je neobjektivní, říká, jak je všechno na univerzitě super... Grafika je sice střídá, asi odpovídající, ale

Co byste změnili?

- Výběr zpracovaných témat
- Žurnál by měl být aktuálnější
- Grafickou podobu
- Způsob vyjadřování a psaného projevu

žijeme ve 21. století a univerzita není klášter, proto by mohla být kreativnější. Více např. studentských zpráv a novinek. Odlehčenější témata kratochvilného charakteru. Žurnál je na první pohled bezradný a průzračně maloměstský. Žurnál by se měl zrušit. Pro vnitrouniverzitní předávání zpráv není třeba ničit papír. Krom toho by nezaškodilo i do papírové verze dát kalendář akcí, co teprve BUDOU, ne jen reporty z toho, co už nám uteklo. Omezit titulaturu (stačí nejdůležitější titul, např. prof.), méně prostoru věnovat úspěchům a proběhlým akcím a více prostoru dávat tomu, co se chystá, popř. diskutím a kritickým příspěvkům.

Za vyplnění ankety a za všechny vaše názory děkujeme. Asi nikdy nevyhovíme všem, ale budeme rádi, když nám to řeknete. Jsme tu pro vás a máme velkou schránku: redakce@upol.cz

Pavel Konečný

Vědec Lukáš Spíchal je šéfem jedné ze skupin čtyřicetiletého týmu profesora Miroslava Strnada a významně se podílel na vývoji sloučeniny INCYDE zvyšující výnos obilovin. Teoreticky tak v budoucnu může nasytit miliony lidí. Mladý otec dvou dětí s duší rockera přitom během studií na přírodovědecké fakultě opakoval ročník.

PAVEL KONEČNÝ

„Tehdy jsem si vyčistil hlavu. Paradoxně se mi to nějak srovnalo a zamiloval jsem si nakonec i tu chemii. Profesor Strnad mě v té době uhranul. Jeho přednášky končily aplausem studentů, něco neuvěřitelného,“ vzpomíná Spíchal. Diplomovou práci dělal pochopitelně u profesora Strnada – z přípravy monoklonálních protilátek proti cytokininům. „To se využívá při analýze,“ dodal. Jeho další cesta vedla logicky do Centra regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum. K cytokininům.

Vývoj INCYDE začal v roce 2004 v Laboratoři růstových regulátorů, nyní sklízí úspěch v podobě amerického patentu. „Vše vyšlo ze studia enzymu, který má v rostlinách za úkol regulovat hladinu fytohormonů, cytokininů. Zkoumáme je dlouhodobě, ten enzym taky. Nebyl to žádný náhodný objev jako u penicilinu, byl to výsledek dlouhodobé práce. Nicméně v době, kdy jsme s tím začali, ještě nebyl dostatek informací, k čemu by to mohlo být dobré,“ popisuje vědec.

Olomoucký tým zkoumal enzym, který hormony v rostlinách degradoval. „Látky, které jsme vyvinuli, jeho funkci zablokují a on pak ty fytohormony, ty cytokininy nerozbourá. Tím pádem jich tam zůstane víc, ale nevědělo se, k čemu to bude dobré z aplikačního hlediska. Jestli je to využitelné,“ vysvětluje Spíchal.

Japonské satori

V roce 2005 vyšla v časopisu Science japonská práce, která popisovala, proč jeden z kultivarů rýže má větší

Rocker ze skleníku

V hořčici. Lukáš Spíchal na pokusném poli Centra regionu Haná. V době rozhovoru nic jiného než zelené hnojení nekvetlo. Foto: PAVEL KONEČNÝ

výnos ve srovnání s jinými. Protože měl mutaci genu, který kóduje tento enzym. „Japonci chtěli charakterizovat, co je za tím, že zrovna tato jedna rýže více nese. Proto šli po její genetické výbavě a zjistili, že je postižená v odbourávání cytokininů. My tento enzym odblokujeme tím, že aplikujeme látku, která ho zastaví v práci,“ přiblížil Spíchal.

Tvrdí, že vědec už dávno není podivín v bílém plášti. Ocenil, že jej do výzkumu přijali i s piercingem v obočí. V riflích a mikině nahlíží do ledniček, co a jak mu tam roste. INCYDE se ale tři roky už testuje i v reálných polních podmínkách. „Venku jsou různé klimatické

podmínky, jeden rok je suchý, druhý mokrý, jsou různá mikroklimata v různých lokalitách. Platíme si také testování u komerčních partnerů,“ podotkl Spíchal.

Americký patent

Nedávno získaný americký patent chrání výzkumníky jen částečně a jen ve Spojených státech. „Většinou patentujeme nejdříve v České republice, následně podáním přihlášky zablokujeme kopírování a další dva tři roky trvá, než vše vstoupí do národních fází. Některé země jsou rychlejší, jiné pomalejší. My usilujeme hlavně o ochranu v Americe, Brazílii, po celé Evropě nebo Číně.

LUKÁŠ SPÍCHAL (1978)

Přednáší předměty Obecná biologie a Signální dráhy a transport přes membrány. Tvrdí, že na vlastní habilitaci nemá čas. „Chtěl bych se habilitovat v oboru fyziologie rostlin.“ Je spolupůvodcem tří národních a čtyř zahraničních patentů. Má na kontě více než tři stovky citací s h-indexem 8.

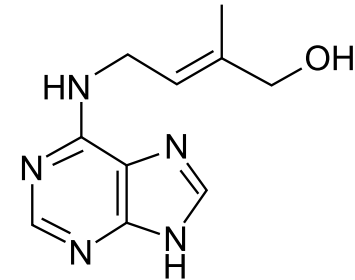
Vždy tíhnul k přírodě, táta je lesák z Prostějova. Na základní škole se přihlásil do přírodovědného kroužku. Biologické olympiády, které dělal i na gymnáziu, nebyly pro něj úspěšné. „Vždycky jsem skončil v okresním kole.“ Doma má pět rostlin, z toho dvě skomírající orchideje. „Neustále je vystavuji stresovým podmínkám.“ Je mezi nimi ale i dracena Zikmund. „Je stejně stará jako vztah s mou ženou a přežila všechno.“ Druhou trvalkou je fikus Saša, který vypěstovaly laborantky. „Dostal jsem řízek z fikusy, co stříhaly na chodbě. Jiné rostliny s příběhem nemám. Jméno dostaly podle aktuálního dne v kalendáři.“

Manželka je zpěvačka. „Nemohl bych si vzít někoho z oboru.“ Děti: čtyřletý Kryštof a dvouletá Elenka. Ve volném čase sportuje. Poté, co zanechal fotbálku, věnuje se hlavně florbalu a badmintonu.

Oblíbená píseň: Sabotage od Beasty Boys. Poslouchá Pixies, BB a Visací zámek.

V zemích, kde se hodně pěstuje nebo vyrábí agrochemie,“ uvedl Spíchal.

Patenty podle něj chrání hlavně toho, kdo bude výsledek objevu využívat. Pokud si někdo nekoupí

licenci na užití patentu, tak je registrován jakoby zbytečně. To není případ Centra regionu Haná. Nyní jedná o INCYDE s firmou, která patří mezi pět nejdůležitějších producentů agrochemikálií. Ta bude olomouckou sloučeninu rok testovat ve svých podmínkách. Na základě výsledků se pak rozhodne, zda bude patent licencovat.

„Pokud ano, my zůstaneme na věky vynálezci, ale univerzita už nebude majitelem patentu. Prodej by měl vynést řádově miliony korun. Dosavadní vývoj si ale již necelé dva miliony vyžádal,“ potvrdil vědec.

Podmínkou úspěchu je rentabilita. Pokud látka z Olomouce zvýší výnosnost o více než pět procent, vyplatí se. Zatím se to daří u řepky, pšenice i kukuřice. „Kouzlo toho přípravku je v jeho cílené aplikaci. Vyzkoumali jsme, v které fázi růstu rostliny stačí aplikovat pouze jednou a tím se změní hormonální balance ve prospěch výnosu,“ řekl Spíchal.

Česká doména

Pracoviště profesora Strnada je hodně interdisciplinární od analytické chemie přes organickou syntézu po biologii. Samotné cytokininy byly objeveny v 50. letech v USA. „Jako mladý doktorand byl u profesorů Skooga a Millera inženýr Kamínek z Ústavu experimentální botaniky Akademie věd a poznatky dovezl do Evropy. U něj byl pak doktorandem profesor Strnad,“ popsal Spíchal peripetie. Výzkumu cytokininů se věnují pracoviště v Praze, Brně a Olomouci. „Na konferenci zabývající se rostlinnými hormony kdekoliv na světě se setká vždy hodně Čechů. Máme ale snahu nekonkurovat si,“ uzavřel Spíchal.

UP borci jsou zpátky aneb Novinky zimního semestru

Dokončení ze strany 1

„Důvodem otevření oboru Nanomateriálové chemie je reakce na rostoucí potřebu odborníků v oblasti výzkumu, vývoje a aplikace nanomateriálů,“ vysvětlila Dana Gronychová.

Fakulta tělesné kultury zavedla povinnou angličtinu. Zájemci o studium, kteří splnili podmínky přijímacího řízení, ale z kapacitních důvodů nebyli přijati, nastoupili do placené formy paralelního studia. „Největší zájem měli o trenérské kurzy a tělovýchovně pohybové činnosti,“ řekla proděkanka Iva Dostálová.

Historie se zaměřením na vzdělávání je na pedagogické fakultě novým oborem zaměřeným na přípravu budoucích učitelů dějepisu. Mezi nové obory patří také Speciální pedagogika, Učitelství anglického jazyka a Učitelství technické a informační výchovy pro střední školy.

Bakalářky všeobecné sestry mohou nově studovat obor Ošetrovatelská péče v interních obo-

rech. Na fakultě zdravotnických věd je navazujícím magisterským studiem. „Nahrazuje dosavadní obor Dlouhodobá ošetrovatelská péče u dospělých,“ objasnila Alena Cholínská ze studijního oddělení fakulty.

(Staro)nové koleje

Starý blok neředínských kolejí s římským číslem I se přes prázdniny změnil. Lépe řečeno, změnilo ho za 70 dnů dvanáct milionů korun. Projektant Jiří Tomeček z Atelieru A přiznal, že při rekonstrukci vycházel

Neředín I. Nezměnil se jen zvenku, ale i uvnitř. Někteří studenti už své první zkušenosti komentovali na Facebooku i v televizi. Foto: PAVEL KONEČNÝ

i z vlastní zkušenosti. „Projekt není jen čára na papíře. Sám jsem kdysi bydlel na kolejích v Brně. Víím, co studentský život obnáší, a víím, co musí být jak odolné,“ řekl Tomeček.

Studenty čekala kompletně nová výbava od lůžkovin, nových koupelen a toalet až po luxusně vybavené kuchyňky se sklokeramickou deskou, mikrovlnou troubou a myčkou.

Bez jízdenky i bez letadla

Novinkami hýří i olomoucký dopravní podnik. „Šalinkarta“ se dá nově pořídit jen s ISICem, jízdenka se dá koupit mobilem. „Prodej kuponu je bez nutnosti dokládat nárok na slevu žádankou potvrzenou školou,“ sdělila mluvčí Magdaléna Kopřivová.

SMS jízdenka stojí sice 18 místo 14 korun, ale zato platí o deset minut déle. K ceně je nutné připočíst poplatek za odeslání zprávy – podle tarifu operátora.

Olomouc přišla o jednu z dominant. Tupolev TU–104 se po kouskách stěhuje od plaveckého stadionu do západních Čech. „Letoun

se stal součástí soukromé sbírky ve Zruči u Plzně. Majitel jej musel odstát, protože pozemek, na kterém stál, patří městu a okolí stadionu se v budoucnu dočká přeměn. Do nové podoby by starý zanedbaný Tupolev nezapadal,“ vyjádřila se Jana Doleželová z magistrátu.

Nová Helena a vypůjčené kolo

S novinkami přicházejí také nejroznější studentské organizace. V AIESEC Olomouc během prázdnin připravili koncept Tandemu, tedy vzájemné výuky jazyků mezi českým a zahraničním studentem.

Studentský časopis Helena v krabici má nově i tištěnou podobu. „Do tištěné verze vybíráme to nejlepší a nejzajímavější z dění na univerzitě i ve městě. Nadále chceme pracovat i s webovou podobou Heleny v krabici,“ prohlásila šéfredaktorka Michaela Hankeová.

A kdo by chtěl všem těm novinám nejraději ujet, může si nově půjčit kolo v městském Centru Semafor. Najdete je tam, co bylo kdysi letadlo.

Kontaktní místo univerzity přitahuje pozornost i udivuje

MILADA HRONOVÁ

Tři měsíce života má za sebou kontaktní centrum Univerzity Palackého s názvem UPoint. Za tu dobu jej v olomouckém Vlastivědném muzeu navštívily čtyři tisíce lidí.

„Lidé se zajímají o vědu a výzkum na univerzitě, o Univerzitu třetího věku pro seniory, nebo o Dětskou univerzitu, nabídku studijních oborů či o parkánové zahrady,“ vyjmenoval Marek Zaoral, student fakulty tělesné kultury, který se podílí na zajištění provozu UPointu.

Spolu s ním tam pracuje i Martina Müllerová z teologické fakulty. „Většina lidí vstupuje do Vlastivědného muzea a netuší, že je zde umístěno také kontaktní centrum. Vesměs jsou ale mile překvapeni tím, co všechno se na univerzitě děje,“ řekla Müllerová.

Kontaktní centrum ale poskytuje také informace poněkud odlišného charakteru. „Prosím, jak daleko jsou Teoretické ústavy a děkanát lékařské fakulty od kolejí v Neředíně?“ dotazoval se například na počátku září zahraniční posluchač prvního ročníku medicíny, který se snažil i se svou rodinou napul ze Sýrie a napul z Nizozemí v Olomouci zorientovat.

Otevřená univerzita přitahuje veřejnost

Práce v UPointu, který vznikl díky evropskému projektu PopUP, znamená pro studenty novou zkušenost. A také vidí, jak se na jejich školu dívají lidé z venku. Prakticky všichni návštěvníci muzea včetně současných studentů univerzity jsou stále překvapeni, že kontaktní místo univerzity vůbec existuje. Zatímco některé ponechává slovo univerzita

zcela klidnými a chladnými, jiní se zájmem očekávají akce, kterých by se mohli účastnit.

„Nejednou jsem se setkal s názorem, že je dobré, že univerzita konečně ožívá a otevírá se veřejnosti. Vnímám to jako příslib pozitivního a širokého ohlasu chystaným besedám, v nichž by měla být popularizována věda,“ sdělil studentský zástupce lékařské fakulty Jaromír Vachutka.

První z těchto neformálních besed se uskutečnil už 25. září v Café 87. Na téma Životní styl a zdraví českých dětí... obezita, alkohol a cigarety bude hovořit Zdeněk Hamřík, vedoucí Katedry rekreologie Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého. Přednáška spojená s diskusí přinese nejnovější výsledky studie chování dětí školního věku, která zahrnuje výsledky ze 43 zemí a výzkumu se účastnilo 230 tisíc školáků.

Dva tisíce pro (literárního) vítěze

Rektor Univerzity Palackého vyhlásil 19. ročník veřejné Literární soutěže pro studenty UP. Porota přijímá autorské texty v češtině a slovenštině. Maximální rozsah činí u poezie deset básní. Povídka, novela nebo esej se musí omezit nejvýše na třicet stran a je možné přihlásit jednu divadelní hru.

Tři kopie textu s označením autora, fakulty, ročníku, studijního oboru, poštovní a e-mailové adresy zasílejte na adresu:

Sekretariát rektora UP, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc. Obálku označte heslem „Literární soutěž“.

Termín pro odevzdání soutěžních prací vyprší 31. března 2013. Vyhlášení výsledků se uskuteční v květnu příštího roku. Podrobnosti lze nalézt na univerzitních webových stránkách. (caf)

Tramway Party.

Nevšední seznamovací večírek pro zahraniční studenty. Večerní Olomouc poznávali 12. září z oken tramvajové soupravy. Letos museli organizátoři z univerzitní organizace Erasmus Student Network pro velký zájem vypravit dokonce dva vagony. Erasmus začal na Univerzitě Palackého pro 180 studentů.

Foto: MAREK OTAVA

Večer důvěry

V jihofrancouzské vesničce Taizé má své kořeny ekumenické setkání s názvem Večer důvěry. V Olomouci se uskuteční v sobotu 6. října v katedrále svatého Václava. Do Taizé putují mladí lidé, kteří chtějí objevit nebo znovuobjevit smysl života.

„Kromě Olomouce se Večer důvěry koná ještě v několika dalších českých a moravských městech,“ uvedl koordinátor setkání Josef Lavička. Večer je otevřený všem příchozím.

Program začne v 17 hodin biblickými úvodmi. „Jedná se o přednášky duchovních z různých církví, které se budou z různých pohledů zabývat hlavním tématem večera – důvěrou,“ vysvětlil Lavička. Na biblické úvodů navážou diskusní skupinky. Ve 20 hodin večer vyvrcholí společnou modlitbou se zpěvy z Taizé – Slavnosti světla.

Akte navazující na loňské Dny důvěry, kterých se zúčastnily čtyři tisíce lidí, se koná pod záštitou Vysokoškolského katolického hnutí Olomouc. „Určena je především pro mladé do třiceti let a na organizaci se podílí převážně studenti Univerzity Palackého,“ dodala za organizační tým Lucie Přikrylová. (caf)

„Když jsem měl srdeční kolaps, nikdo mi nepomohl“

PAVEL KONEČNÝ

Čtyřicet mediků a pracovníků olomoucké fakultní nemocnice se minulý týden staralo o Zdravé srdce Hané. Zábavně osvětové odpoledne připravili v centru Olomouce pro stovky svých klientů, pacientů i kolemjdoucích.

„Jsem tady náhodou. Sám jsem kardiak, tak mě ta akce zaujala a myslím, že je potřebná. Kdysi jsem zachraňoval jedné holce život a nikdo mi tehdy nepomohl. A dokonce když jsem měl srdeční kolaps na Václavsku, také mi nikdo nepomohl,“ řekl třicátník Zdeněk Skalka, pracovník ostravsko-opavské diecézní charity.

Zdravé srdce Hané. Na Horní náměstí přilákalo stovky lidí.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Nyní by rád zorganizoval podobnou akci na Ostravsku.

Srdce na Šňůře života

Osvětová akce začala před dvanácti lety jako Šňůra života a byla zaměřena na laickou resuscitaci. „Před sedmi lety jsme přidali Zdravé srdce Hané, tedy další aktivity, jak pomoci svému srdci. Správným pohybem či zdravou výživou,“ uvedla hlavní organizátorka, prodávka lékařské fakulty Eliška Sovová, která patří mezi velké propagátory zdravého životního stylu.

„Přišel jsem proto, že si léčím srdce u doktora Vostřanského, ale chtěl jsem si ověřit i dech, cukr a tlak. A s výsledky jsem spokojen,“ svěřil se osmdesátiletý Josef Raclavský. Byl to právě on, kdo našel dost odvahy

k tomu, aby jako první přiskočil oživit figurínu. „Je to takové měkké, jako lidské tělo. Asi bych byl schopen někoho zachránit,“ popsal.

Největším nepřítelem je strach

„Téměř polovina pacientů s akutním infarktem myokardu stále umírá doma a pouze u minima z nich proběhne laická resuscitace. Lidé se často bojí jakkoliv zasáhnout. A při tom právě okamžitá první pomoc může pacientovi zachránit život,“ uvedla Sovová.

Kromě nácviu resuscitace letos na Horním náměstí k tradičnímu měření tlaku, hladiny cukru či výkonnosti plic přibyla i ukázka telemedicíny – léčby na dálku.

Akce se koná pravidelně v době Světového dne srdce.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

UNIVERZITA PALACKÉHO – CENTRUM VĚDY PRO VŠECHNY | CZ .1.07/2.3.00/35.0011

Čestné uznání rektora Univerzity Palackého v Olomouci autorům vědeckých monografií

1. Rektor UP, ve snaze zvýšit prestiž vědecké práce na UP, uděluje každý rok Čestné uznání autorům vědeckých monografií, a to autorům z řad zaměstnanců UP.
Za monografii se považuje kniha či ucelené pojednání na jedno téma, obvykle jediného autora. Monografie by měla představovat původní rozsáhlejší dílo, které do značné míry vyčerpává danou tematiku, nikoliv slovníky či katalog výsledků s heslovitým komentářem nebo jen rozsáhlejší esej.
2. Výslovně jsou vyloučeny pro udělení Čestného uznání
  - a) publikace populárně vědecké
  - b) učební texty a učebnice.
3. O zařazení předložených publikací do kategorie „vědecké monografie“ rozhodne grémium složené z proděkanů pro záležitosti vědy a výzkumu všech fakult UP a prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu. Komise doporučí ocenit pouze ty práce, které kritériím monografie vyhoví, tedy nikoliv sborníky či knihy, které předkladatel editoval, kapitoly v takovýchto sbornících či knihách a kolektivní díla o více než třech autorech.
4. O možnosti obdržet Čestné uznání bude každý rok v září prorektor UP pro vědu a výzkum informovat akademickou obec UP.
5. Návrh na Čestné uznání může podat každý zaměstnanec UP včetně autora a to tak, že zašle monografii s průvodním dopisem na oddělení vědy a výzkumu děkanátu příslušné fakulty. Monografie autorů z univerzitních zařízení je možno zasílat přímo prorektorovi UP pro vědu a výzkum. Termín přijímání návrhů: do 15. října 2012.
6. Čestné uznání obdrží autoři všech vědeckých monografií, které
  - a) nesou vrocení daného kalendářního roku nebo
  - b) nesou vrocení roku předchozího, pokud již Čestné uznání neobdrželi.
7. Čestné uznání je spojeno s finanční odměnou z fondu rektora.
8. Prorektor UP pro vědu a výzkum odpovídá za včasné předložení návrhů na udělení Čestného uznání rektorovi UP.
9. Čestné uznání předává rektor UP na slavnostním shromáždění.

V Olomouci 7. 9. 2012

Prof. RNDr. Miroslav Mašláň, CSc.
rektor UP v Olomouci**V srpnu diskutovali ukrajinisté střední a východní Evropy**

Ve dnech 23.–25. srpna 2012 se na Filozofické fakultě UP uskutečnilo VI. olomoucké sympozium ukrajinistů střední a východní Evropy, organizované sekci ukrajinistiky Katedry slavistiky FF UP. Asi 100 vědců z Česka, Ukrajiny, Rakouska, Slovenska, Ruska aj. zemí na konferenci projednala aktuální problémy fungování a vývoje ukrajinského jazyka, literatury a kultury v současné Ukrajině. Zvláštností této konference je to, že se konala ve dnech, kdy ukrajinský parlament schválil kontroverzní jazykový zákon, který může vést k povýšení ruštiny na druhý úřední jazyk.

Slavnostní zahájení sympozia se konalo v aule FF UP za účasti prorektora UP doc. Víta Zouhara a vedoucího Konzulátu Ukrajiny v Brně Volodymyra Horbarenka. K účastníkům krátce promluvil také proděkan FF UP dr. Ladislav Vobořil, vedoucí katedry slavistiky doc. Zdeněk Pechal, náměstek hejtmána Olomouckého kraje Pavel Sekanina a prof. Michael Moser z Vídeňské univerzity.

Jednání probíhalo na plenárním zasedání a v sekcích: jazykovědná sekce se soustředila hlavně na fungování jazyka v různých sférách společenského života, literárněvědná

sekce se zabývala vývojem současného literárního procesu, kulturologická sekce se sjednotila chápáním kultury jako národního fenoménu. Národopisná problematika se řešila na zvláštním „kulatém stolu“.

Přednesené referáty se těšily velkému zájmu posluchačů. Uskutečněná živá diskuse svědčí o vysoké vědecké úrovni účastníků konference. Je potěšující, že se sympozia zúčastnilo hodně mladých badatelů z různých evropských zemí.

Mezi přednosti sympozia patří i to, že se podařilo předem publikovat sborník referátů, k jehož vydání finančně přispěl Olomoucký kraj.

Prof. J. Anders, DrSc., Katedra slavistiky FF UP

Na Katedře křesťanské výchovy se pomocí FRVŠ inovuje výuka

Na katedře křesťanské výchovy byl získán pro rok 2012 projekt FRVŠ 358/2012 Inovace studijního předmětu „Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami“, který byl koncipován směrem k inovaci výuky obecných základů práce s žáky se zdravotní postižením.

Zaměření projektu bylo v souladu s výukou příštích sociálních pedagogů a to s akcentem na rozvoj jejich praktických dovedností s pomůckami, se kterými se mohou setkat při práci s klienty se zdravotním postižením, bez ohledu na věkovou kategorii. Snahou řešitelů je dosažení maximální efektivity vynaložených prostředků do pomůcek a speciální techniky. Z toho důvodu budou zakoupené pomůcky nabídnuty k využití i studentům ostatních kateder CMTF a formou specifických kurzů nebo seminářů představeny zájemcům dalších studijních oborů v souladu s požadavky moderních trendů inkluzivního pojetí práce s osobami se zdravotním postižením.

Pro studenty, akademické pracovníky i další zájemce je připravena ukázka pomůcek a manipulace s nimi ve čtvrtek 11. října od 14:50 do 16:00 v učebně č. 4 na cyrilometodějské teologické fakultě, Univerzitní 22.

Petra Potměšilová

110 let od narození Prof. MUDr. Vladislava Rapanta, DrSc.

Zakladatel a přednosta I. chirurgické kliniky FN a LF UP v Olomouci (1945–1970) patřil k výrazným chirurgickým osobnostem druhé poloviny minulého století. Zasloužil se významně o rozvoj moderní chirurgie v Československu po druhé světové válce. Narodil se 6. června 1902 v Uherském Hradišti, kde vystudoval klasické gymnasium a poté lékařskou fakultu brněnské university, kde promoval 21. 12. 1925. Po promoci nastoupil na interní kliniku prof. Vanýska v Brně a svůj původní úmysl stát se gynekologem změnil po půlroční stáži na chirurgické klinice prof. Petřivalského a tento obor se mu stal životním osudem. Brzy se stává výrazným představitelem moravské chirurgické školy prof. Petřivalského. V roce 1935 habilituje na brněnské klinice práci o insuficienci jater po operaci na žlučových cestách. V době války musel převzít nelehký úkol vedení brněnské kliniky a po osvobození v roce 1945 odchází jako přednosta chirurgického oddělení zemských ústavů v Olomouci. Po obnovení university se stává prvním přednostou chirurgické kliniky a vysokoškolským učitelem. Po první světové válce se stal průkopníkem všech směrů moderní chirurgie. Každoročně vycházel z pera prof. Rapanta řada prací věnovaná nejzávažnějším problémům chirurgie. Zvláštní zájem věnoval mnoho let hrudní a jícnové chirurgii, chirurgii žaludku, portální hypertenze a endokrinochirurgii. Průkopnický řešil problematiku onkochirurgie a příkladem toho je na svou dobu ojedinělá monografie Rakovina žaludku a kardi

(1956). Výsledkem schopnosti rozsáhlé interdisciplinární spolupráce pak byla kolektivní monografie Chirurgie velkých krvácení. V Olomouci založil tradici Petřivalského dne, každoročního setkání chirurgů, kde jsou prezentovány aktuální problémy chirurgie. Byl vynikajícím sjezdovým referentem a zejména pověstné byly jeho vysoce temperamentní a poutavé debaty s ostatními vedoucími chirurgy, zejména však s akademikem Bedrnou. Chirurgie mu byla po celý život nejen povoláním, ale posláním a životní náplní jak na pracovišti, tak i ve chvílích volna. Teprve po padesátce si popřál nečetné chvíle volna v přírodě a při myslivosti, v níž nalézal odpočinek a klid pro další pracovní dny. V čele kliniky stál až do počátku roku 1970 a i pak ještě řadu let publikoval a zajímal se o práci kliniky. Byl mým nezapomenutelným vysokoškolským učitelem a krátce před pensionováním i náročným, ale vysoce inspirujícím šéfem. Právě po odchodu prof. Rapanta z čela kliniky jsem měl vzácnou příležitost s ním často hovořit o své připravované kandidátské práci o jeho oblíbeném tématu hiátových hernií. Setkával jsem se s ním na jeho podvečerních procházkách, na které chodil v ulicích klidné čtvrti, kde jsme oba bydleli. Bohužel tuto příležitost k setkávání postupně zhatil jeho zhoršující se zdravotní stav. Poslední léta života byl sužován zhoršující se oční chorobou se kterou statečně bojoval do své smrti v roce 1989. Prof. Rapant se nesmazatelně zapsal do dějin nejen olomoucké chirurgie.

Prof. MUDr. Miloslav Duda, DrSc.

ŽURNÁL Univerzity Palackého

Vychází každé druhé pondělí | Registrace: MK ČR E 12524, ISSN 1804-6754
Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc | IČ: 61989592
Předseda redakční rady: Michal Malacka | Vedoucí redakce: Pavel Konečný
Redakce: Telefon 585 631 155 | E-mail: redakce@upol.cz
Tisk: Tiskárna Budík Grafika, s. r. o. | Náklad 2 000 ks

VYTÍŠTĚNO NA RECYKLOVANÉM PAPIRU**POTKÁME SE
U MODRÉHO KONTEJNERU**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**PRAKTICKÉ DOVEDNOSTI ABSOLVENTA Z PRAXE DO PRAXE
reg. číslo: CZ.1.07/2.2.00/15.0308****Praktické dovednosti ve výuce**

Studenti Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci se už druhým rokem zapojují do projektu Praktické dovednosti absolventa z praxe do praxe s reg. č. CZ.1.07/2.2.00/15.0308. V rámci projektu jsou realizovány speciální výukové bloky, které přinášejí studentům praktické zkušenosti z oblastí, které jsou pro každého absolventa vysoké školy velmi důležité, připravují studenty na vstup do praxe výukou základů projektového řízení, pracovní právní problematiky, týmové práce, marketingu, efektivní komunikace, přípravou na pohovor u zaměstnavatele a v dalších oblastech tak, aby absolventi byli schopni „prodat“ svoji odbornost, nadšení a to nejlepší, co během studia získali. V rámci výuky se studenti setkávají a diskutují s lidmi z praxe, kteří jim předávají vlastní zkušenosti a připravují studenty na to, co je v reálné firemní praxi skutečně čeká. Studenti pak absolvují ve firmách jejich oborů praxi, a tím se zvyšuje jejich odbornost a konkurenční výhoda při hledání pracovního uplatnění po ukončení studia. Hodnota projektu je nejen v možnosti setkávat se v rámci výuky s odborníky z praxe, ale také dostupností zpracovaného výukového materiálu a vytvořené sbírky, které jsou efektivním pomocníkem ve výuce. Za podpory projektu byly vytvořeny webové stránky www.pda.upol.cz.

Za uplynulá dva semestry se výuky a praxe u zaměstnavatelů zúčastnilo na 60 studentů, v projektu je zapojeno 7 lektorů a více než 30 odborníků z praxe. V projektu jsou zapojeni 3 partneři: Teva Czech Industries, Geocentrum a Výzkumný ústav pícninářský. Projekt má mimořádný přínos pro studenty a je studenty i zaměstnavateli vnímán velmi pozitivně.

P-12-1

Když trénuje otec, může se na dceru spolehnout

PAVEL KONEČNÝ

Oba se narodili ve znamení Vodnáře. Mají stejné iniciály Z. S. a oba milují plavání s ploutvemi. Otec Zbyněk Svozil, děkan Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého, ale hlavně trenér Klubu sportovního potápění Olomouc a jeho dcera – a svěřenkyně Zuzana. Aktuální vicemistryně Evropy na dvacetikilometrové trati.

Zbyněk Svozil byl už jako chlapec přeborníkem v plavání žáků a juniorů. S ploutvemi získal pět desítek titulů mistra republiky. Je vicemistrem světa a byl členem družstva, které získalo v roce 1992 i světový titul.

Zuzana si čerstvě může před jméno psát titul Bc. Dostudovala rekreologii a nyní začíná magisterský obor Aplikované pohybové aktivity.

Jak se k plavání s ploutvemi dostali?

Otec: Začal jsem ještě na vysoké škole, předtím jsem plaval klasické disciplíny bez ploutví. Přeorientoval jsem se.

Dcera: U mě to vyplývá jasně – táta byl trenér, tak jsme se sestrou začaly plavat. Ploutve mi v těch jedenácti letech připadaly naprosto přirozené. Akorát táta trénoval jinou skupinu. Nás trénovaly Jitka a Vendula Dostálové.

Co vás na tom plavání s ploutvemi vlastně baví? V čem je to jiné než normální plavání?

Otec: Ten pohyb je jednodušší, ale rychlejší. Na těch nejkratších tratích až tři metry za sekundu. Ale je tam i silnější odpor a musí se hodně dbát na techniku, protože každá odchylka je zatěžující pro vydání energie.

Hlavní práce je nohou, kdežto u plavání u většiny stylů je hlavní hnací silou práce paží.

Dcera: Je to hezké a je to změna.

Je na plavání s ploutvemi nutná nějaká dovednost?

Dcera: Dobrý a špatný plavec se pozná hned, jak si nasadí ploutev.

Otec: U dětí se to pozná rychle – jestli se to naučí brzo a bez problémů, nebo s tím bude zápasit celý život a nikdy techniky nedosáhne. Základní předpoklady jsou rychlost a síla. A záleží také na délce trati. Vytrvalostní disciplíny jsou jiné, než ty výbušné, dynamické krátké tratě.

Dcera: Ale technika se dá vypilovat a nacvičit. Právě na podzim – po sezoně.

Jak to vypadá, když máte společný trénink. Chodíte na něj spolu?

Otec: Teď jsme ve fázi, kdy má Zuzka začít bydlet se svým přítelem...

Dcera: Většinou jsme se sešli na bazéně, protože jsme měli každý jinak rozvrh.

Až po tréninku jsme společně dojeli domů.

Otec: Ale na ranní jsme přece jez-

dili spolu... Teď se budeme scházet přímo tam.

Jaký je táta trenér?

Dcera: Myslím, že dobrý. A klidně by mohl být přísnější. Ale vyhovuje mi, že se na všem domluvíme.

Jaká je Zuzka svěřenkyně? Jak se projevuje v celé vaší skupině?

Otec: Má pravdu, že nejsem trenér, co všechno vyžaduje za každou cenu.

Dám na zpětnou vazbu a pozici sportovců. Na Zuzanu se můžu spolehnout. Je poctivá a má zodpovědný přístup. Nevymlouvá se.

Zuzana a Zbyněk Svozilovi. Vicemistryně Evropy a její trenér. Nebo také: otec a dcera.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Troufli byste si i na kanál La Manche?

Dcera: V plánu to nemám. Po mé zkušenosti dvaceti kilometrů si myslím, že by to nešlo. Je totiž těžké vydržet nohama v ploutvi.

Otec: Ta ploutev musí být totiž těsně na nohách, aby se to nehýbalo, nedřelo to tu nohu a dlouhým pobytem v ploutvi může docházet ke křečím.

Jak jste to stříbro oslavili?

Otec: Já jsem tam byl jako divák s manželkou. Těch dvacet kilometrů byl to poslední den závodů a my jsme už jeli domů. Oslavili jsme to pak lehce doma, ale oficiální oslava nás teprve čeká.

Dcera: Půjďme na oběd a oslavíme dodatečně i mou obhajobu.

Jako delfín

Když si plavec nasadí monoploutev, začne jeho pohyb ve vodě nápadně připomínat delfína. Plavec s dýchacím přístrojem pod vodou i se šnorchem na hladině. Další disciplínou je plavání se dvěma ploutvemi, kdy nohy činí stejný pohyb jako u kraula. Tak plave Zuzanina sestra Markéta.

V Česku plave závodně s ploutvemi asi šest stovek sportovců. Klub sportovního potápění Olomouc, který sdružuje i plavce s ploutvemi, má osmdesát členů a patří k české špičce.

Ploutvové plavání se uchází o zařazení mezi olympijské sporty. Svůj počátek má tato disciplína ve 20. letech minulého století ve Francii. Mistrovství Evropy se pořádá vždy v sudých letech, mistrovství světa každý lichý rok.

Dvacet kilometrů běžel rovnou do sanitky

Ohlédnutí za Olomouckým ½ maratonem

ONDŘEJ MARTÍNEK

V červnu hostila Olomouc třetí ročník půlmaratonu, akce, která si získala během dvou let takovou popularitu, že se už podruhé stala na základě internetového hlasování nejlepší běžeckou akcí v Česku. A podruhé se na startovní čáře objevil mezi třemi tisícovkami profesionálů a amatérů také Josef Kaštil. Budoucí právník, rekreolog a akademický senátor za fakultu tělesné kultury.

„Pravidelně se účastním výběhů do schodů a jiných běžeckých soutěží. Jen tak, když je chuť, čas a příležitost. Nemohl jsem si nechat ujít ani půlmaraton,“ řekl Kaštil. Přiznal, že přípravy tentokrát trochu podcenil „Těsně před půlmaratonem jsem ale běžel třikrát asi deset až patnáct kilometrů rychlejším tempem. Pak už mě čekal jen půlmaraton naostro.“

Aspoň o tři minuty lépe

Prvních deset kilometrů má běžec dost sil na to, aby vnímal okolí, i kdo ho podporuje a co se na trati

děje. Nicméně je třeba nenechat se strhnout těmi, kteří běží štafetu nebo pouze deset kilometrů, což je těžko zjištělné. Přepálit tempo v prvních deseti kilometrech se může stát sportovci v druhé polovině závodu osudné.

Podél celé trati potkával Josef známé, kteří tleskali a hlasitě závodníky podporovali. „Atmosféra byla výborná. Běželo i pár kamarádů,“ vzpomněl Kaštil. Kolem desátého kilometru narazil na závodníka, který běžel zhruba stejným tempem, takže se navzájem „táhli“ dopředu. A Kaštil si chtěl alespoň o tři minuty vylepšit loňský čas 1:27. To už měl za sebou bez obtíží téměř polovinu trati.

„Akorát mi dělalo vcelku potíže se napít z kelímku při běhu. Většinu vody jsem si rozlil po obličej, na obličej nebo se mi při pití a nádechu dostala do dýchacích cest,“ popsal amatérský běžec občerstvovací stanici.

Maratonec zemřel, půlmaratonec Kaštil jenom zkolaboval

Poslední čtyři kilometry před cílem pocítil Josef nástup vyčerpání a žízně. „Zatvrdil jsem se. Řekl jsem si, že se toho druhého budu držet. Vždyť už šest kilometrů běžíme

společně.“ Zlom přišel při vběhnutí do Smetanových sadů, kdy mu nohy pomalu vypovídaly službu.

„Věděl jsem ale, že je cíl vzdálený pouhých dvanáct set metrů a běžel jsem dál. U nádraží Olomouc Město jsem už měl ale problém i s koordinací. Nějak jsem nechtěně uhýbal pořád víc a víc doprava a nakonec jsem upadnul na zem,“ popsal Kaštil poslední metry. Sice se mu ještě podařilo vstát a uběhnout dalších deset metrů, ale pak přišel druhý a poslední pád. Jen mlhavě si sportovně založený senátor pamatuje, jak ho někdo nakládá na nosítka, zavádí kapačku a ukládá do záchranky. Bylo to pár desítek metrů od cíle, po více než 21 kilometrů dlouhém běhu.

„V nemocnici mi řekli, že to bylo pravděpodobně z dehydratace. Naštěstí následkem bylo jen pár odřenin, škrábanců a rozbité koleno. To mi ale rozhodně nezabrání zúčastnit se příštího půlmaratonu,“ dodal odhodlaně student třetího ročníku.

Pro začátečníky na startu má jednu radu. „Chce to hodně pít a raději běžet o trochu pomaleji a doběhnout, než běžet rovnou na rekord a skončit pár kroků před cílem.“

Pohár rektora zůstal doma

Pohár rektora předal vítězkám prezident SK UP Olomouc Ladislav Bank. Foto: PAVEL KONEČNÝ

Nejlepší z osmi celků v mezinárodním volejbalovém turnaji O pohár rektora Univerzity Palackého byly hráčky SK UP Olomouc. O vítězství rozhodly ve čtyřsetovém finále, v němž zdolaly TJ Sokol Frýdek-Místek.

Trenér volejbalistek Jiří Teplý považuje turnaj za poslední fázi přípravy na nový ligový ročník. „Chtěli bychom zase hrát o medaile,“ řekl Žurnálu. Olomoučanky skončily v minulém ligovém ročníku na třetí příčce.

Nejvíce pozornosti na palubovce během třídenního turnaje přitahovala Brazílka Juliana Tiago. Na modrém dresu s číslem 1 měla ale jméno Mátlová. „Nové dresy nám ještě nedorazily, tak si ho musela vypůjčit,“ vysvětlil trenér, který je s novou akvizicí spokojen.

Čtyřadvacátého ročníku turnaje se zúčastnily kluby z Česka, Slovenska a Běloruska. (caf)

Josef Kaštil. Na startu bez cíle.

Foto: DAVID ČAPEK

Stane se

■ úterý 25. září (15:00)
Profesorka Gerlinda Smaus se bude ve své přednášce **Pozitivní kritika androcentrismu** vědy zamýšlet nad „mužností“ vědy a nad tím, jestli je jiná než „mužsky“ definovaná věda vůbec myslitelná. Pořádá Laboratoř sociálně vědních výzkumů v posluchárně 1.49 na třídě Svobody 26.

■ úterý 25. září (15:45)
Dovnitř, skrz a ven - vše rozebere Jan Petrášek z Ústavu experimentální botaniky Akademie věd ČR na přírodovědecké fakultě v areálu Šlechtitelů, když bude přednášet o dynamice a funkci membránových auxinových přenašečů.

■ úterý 25. září (18:00)
Absolventský klavírní koncert s volným vstupem odehraje Adéla Nehněvajsová v Kapli Božího těla na Konviktu.

■ úterý 25. září (18:00)
Je v plánu prezentace dvojjazyčné knihy **Literární procházky německou Olomoucí**. V sále Mozarteum Arcidiecézního muzea na Václavském náměstí.

■ středa 26.– sobota 29. září
Rozsvítí se mezinárodní soutěžní festival videomappingu **VZÁŘÍ 2012 / Septembeam** a oslava různých podob světla. V Atriu Konviktu i na Horním náměstí po setmění.

■ středa 26. září (17:00)
Marek Orka Vácha bude přednášet o **Postavení člověka v přírodě** v Arcidiecézním muzeu.

■ pondělí 1. října (17:00)
Jindřich Štreit slavnostně uvede svou výstavu **Lidé Vítkovska** v 1. patře Uměleckého centra UP.

■ středa 3. října (19:00)
Koncertní jam v čajovně Kratochvíle bude provázet vlastní výroba nástrojů.

■ sobota 6. října (8:00–12:00)
Konají se na Horním náměstí Farmářské trhy s **Fair Trade** a Českem proti chudobě.

(caf)

„Dary jsme dostali, abychom mohli rozdávat“

Mše celebrowaná olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem v chrámu Panny Marie Sněžné zahájila v pondělí 17. září nový akademický rok na Cyrilo-metodějské teologické fakultě Univerzity Palackého. Arcibiskup ve své homilii zdůraznil význam víry při studiu teologie. V širších souvislostech připomněl také význam víry jako daru: „Dary nám byly dány k tomu, abychom mohli být užiteční. Dostali jsme je proto, abychom je mohli rozdávat,“ zdůraznil arcibiskup. (mav)
Foto: PAVEL KONEČNÝ

Jaké tři rady byste dali nastupujícímu prvákoví/prvačce?

Redaktor facebookového profilu univerzity vyzval na počátku semestru ty zkušenější, aby poradili prváčkům. Pro ty, co čtou písmenka hlavně na papíru a fejsbůk by si nikdy nepořídili, vybíráme některé hlášky. Citace neobsahují profil autora (rada právníků) a jsou seřazeny do tří tematických skupin.

Užij si:

Jedněkam přes Erasmus.
Nevybírej absence hned na začátku. Snaž se najít to, co tě baví. Nezapomeň navštívit Ponorku a Vertigo.
Ubytuj se na kolejích, občas zajdi do školy a myslivec s kofolou je jen pro silné náтуры.

Dej si bacha:

Slušné chování je základ, nikdy nevíte, s kým právě mluvíte.
Než se učitele zeptáš, googli.
Zapomeň na školní mail, nikdy ti tam nic důležitého nepřijde. Před každým vstupem do STAGu se dej diazepam/panáka.

Uč se:

1. učit se 2. učit se 3. učit se
Přečti si Studijní a zkušební řád a další dokumenty – nikdy nevíš, kdy se ti to může hodit.
Vše si osobně ověř, nikdy nevěř hrůzyplné historky těm, co předmět opakují druhý rok. (caf)

UNIVERSITAS PALASCAKIANA

Mediální obraz univerzity v odrazu zpětného zrcátka tiskového mluvčího Radka Palaščka

„Přišli jsme tam o půl desáté, zábava již byla v plném proudu. Na baru visel papír, na němž bylo napsáno: Prohibice! Máme utrum! Docela mě to pobavilo,“ komentovala v tisku „neznámá studentka UP“ hlavní zpravodajské téma posledních dní. **(Deník, 16. a 17. 9.) Utrum mají logicky i studenti ostatních vysokých škol. Snad toto těžké životní období překonají bez větších obtíží.** ■ Člověk od třinácti do osmnácti let teprve získává s politikou zkušenosti a mnohdy se orientuje dle toho, co je módní, komentoval Pavel Šaradín Krajské studentské volby nanečisto. Ty přinesly třetí místo pro krajně pravicovou Dělnickou stranu sociální spravedlivosti — Stop nepřizpůsobivým **(Česká pozice, 10. 9.) Ještě zajímavější by bylo analyzovat, kde se taková móda bere. Pane premiére?** ■ Nebojí se rychlosti, miluje kola a drsnou cyklistickou disciplínu fourcross vyznává, i když pro to rodiče nemají pochopení. To je Tereza Votavová, studentka rekreologie a vášnivá závodnice. **(iDnes – Xman, 11. 9.). Rozsáhlý rozhovor i odvážný obrazový doprovod se objevil v přihlouplé „chlapácké“ rubrice, což trochu zamrzí.** ■ Bývalý děkan filozofické fakulty Ivo Barteček se podělil o své vize, s nimiž zahajuje první akademický rok v roli děkana uherskohradištské Fakulty logistiky a krizového řízení jinak zlínské UTB. **(Dobry den s kurýrem, 17. 9.) Po Ostravě tedy pokračuje export z Olomouce i do jiných regionů.**

■ Padesát českých osobností vyzvalo poslance a senátory ke změně volebního systému do Poslanecké sněmovny. Iniciátoři výzvy by chtěli, aby už v příštích volbách lidé vybírali mezi konkrétními kandidáty, a ne mezi stranami. Podle politologa Tomáše Lebedy ale od změny volebního systému nemůžeme očekávat zlepšení kvality politických elit. **(ČRo 1 – Radiožurnál, 12. 9.) Smutné, ale pravděpodobně velmi přesné.** ■ Emeritní rektor Josef Jařab vzpomínal na jedenáct let staré útoky na newyorská dvojčata: „Je zajímavé, že američtí komentátoři opakovali celý den, že se tomu, co vidíme, nedá věřit a že chybí slova, jimiž bychom vzniklou situaci uměli popsat.“ **(Olomoucký deník, 11. 9.) Myslím, že ta slova stále ještě hledáme.** ■ Volná místa nejsou ani na Univerzitě Palackého psalo se v textech věnovaných šancím uchazečů o studium na českých VŠ. **(Novinky.cz, 11. 9.) To vše v době, kdy se UP již dávno chystá představit nabídku studia na další rok.** ■ V pátek (naštěstí) čtrnáctého začal již 24. ročník mezinárodního volejbalového turnaje O pohár rektora Univerzity Palackého, kterého se kromě domácích hráček SK UP zúčastnilo dalších sedm přihlášených družstev, včetně týmů ze Slovenska a Běloruska. **(Mladá fronta, Deník, Právo, 13.–19. 9.) Vyhrály domácí bojovnice, ale šlo pořád jen o přípravu na ligovou sezónu.** ■ „Každý amatérský astronom ví, že se neobejde bez dalekohledu,“ znělo pozvání na brněnskou přednášku Zdeňka Řehoře z katedry optiky. **(Brněnský deník, 12. 9.) A žádný akademik či student se neobejde bez Žurnálu!**

